

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Savska cesta 62, Zagreb

Poslovni broj: PŽ-4022/2024-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Dubravke Zubović, predsjednika vijeća, Maje Bilandžić, suca izvijestitelja i Branke Šabarić Zovko, člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Stečajne mase iza stečajnog dužnika RIM I ZOV d.o.o. u stečaju, OIB 76626998065, Zagreb, Milana Amruša 8, kojeg zastupa stečajni upravitelj Marko Fak, dipl. iur., protiv tuženika CREDO BANKA d.d. u stečaju, OIB 94141384086, Split, Zrinjsko-Frankopanska 58, kojeg zastupa punomoćnik Tomislav Krka, odvjetnik u Odvjetničkom društvu Krka i Krka u Splitu, radi utvrđenja izlučnog prava i isplate, odlučujući o tužiteljevoj žalbi protiv presude Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj P-156/16 od 17. studenog 2016., u sjednici vijeća održanoj 29. listopada 2024.

p r e s u d i o j e

Preinačuje se presuda Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj P-156/16 od 17. studenog 2016. i sudi:

1. Nalaže se tuženiku CREDO BANKA d.d. u stečaju, Split, Zrinjsko-Frankopanska 58, OIB 94141384086 vratiti isplatom javnobilježnički polog tužitelju Stečajnoj masi iza stečajnog dužnika RIM I ZOV d.o.o. u stečaju, OIB 76626998065, iz Zagreba, Milana Amruša 8, u iznosu od 1.109.562,68 EUR / 8.360.000,00 kn sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 22. rujna 2012. do 31. srpnja 2015. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta, koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, od 1. kolovoza 2015. do 31. prosinca 2022. uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 1. siječnja 2024. do isplate uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana.

2. Nalaže se tuženiku naknaditi tužitelju troškove parničnog postupka u iznosu od 36.150,39 EUR sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 29. listopada 2024. do isplate po kamatnoj stopi koja se određuje uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana.

Obrazloženje

1. Prvostupanjskom presudom je odbijen tužbeni zahtjev kojim se nalaže tuženiku vratiti isplatom tužitelju javnobilježnički polog u iznosu od 8.360.000,00 kn s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama tekućim od 22. rujna 2012. do isplate.

2. Na presudu je tužitelj podnio žalbu o kojoj je odlučio ovaj sud odlukom poslovni broj PŽ-1504/2021-2 od 25. svibnja 2021. na način da je ukinuo prvostupanjsku presudu i odbacio tužbu u tom dijelu uz obrazloženje da je prvostupanjski sud meritornim odlučivanjem o tužiteljevom kondemnatornom zahtjevu za isplatu počinio bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 14. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19 i 80/22; dalje: ZPP).

3. Protiv drugostupanjskog rješenja na temelju odredbe čl. 382. st. 1. ZPP-a u tom je dijelu reviziju podnio tužitelj predlažući da Vrhovni sud Republike Hrvatske preinači drugostupanjsko rješenje, a podredno da isto ukine odnosno da ukine prvostupanjsku presudu te predmet vrati na ponovno suđenje drugom sucu pojedincu, odnosno drugom vijeću.

4. Vrhovni sud Republike Hrvatske je rješenjem poslovni broj Revd-4220/2021-2 od 28. ožujka 2023. dopustio tužitelju izjavljivanje revizije zbog slijedećeg pravnog pitanja: „Ima li deponent javnobilježničkog pologa prava koja pripadaju izlučnim vjerovnicima u stečajnom postupku?“.

5. Vrhovni sud Republike Hrvatske je reviziju ocijenio osnovanom te je rješenjem poslovni broj Rev-42/2024 od 23. travnja 2024. ukinuo odluku ovog suda poslovni broj PŽ-1504/2021-2 od 25. svibnja 2021. kojom je ukinuta presuda Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj P-156/16 od 17. studenoga 2016. i odbačena kao nedopuštena tužba i predmet je vratio ovom, drugostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje s uputom da u ponovljenom postupku odluči meritorno o tužiteljevom zahtjevu za isplatu iznosa od 1.109.562,68 EUR / 8.360.000,00 kn.

6. Tužiteljeva žalba je osnovana.

7. Pobijana presuda ispitana je u smislu odredbe čl. 365. st. 2. ZPP-a u granicama razloga navedenih u žalbi pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 13. i 14. ZPP-a i na pravilnu primjenu materijalnog prava. Ovaj sud nalazi da je prvostupanjski sud donio pravilnu i zakonitu presudu.

8. Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužitelja zahtjev za povrat iznosa od 8.360.000,00 kn koji je položen kod tuženika na računu temeljem zapisnika o preuzimanju novca od 22. rujna 2011. na ime javnobilježničkog pologa Katice Valić javnog bilježnika u Zagrebu.

9. Iz podataka u spisu proizlazi da nije sporno da je tužitelj položio iznos od 8.360.000,00 kn na čuvanje kod javne bilježnice Katice Valić kojom prigodom je sačinjen i potpisan zapisnik o preuzimanju novca na čuvanje od 22. rujna 2011., da je javna bilježnica Katice Valić s tuženikom zaključila ugovor o otvaranju računa za obavljanje platnog prometa 15. siječnja 2010. po kojemu je otvoren račun za posebne namjene na kojega je javna bilježnica uplatila plog primljen od tužitelja, da je nad tuženikom otvoren stečaj, da je javnoj bilježnici Katici Valić rješenjem o utvrđivanju tražbina priznata tražbina za iznos od 8.360.000,00 kn kao tražbina petog višeg isplatnog reda te da tužitelju u stečajnom postupku otvorenom nad tuženikom nije priznato izlučno pravo prijavljeno 19. veljače 2016.

10. Iz odluke Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj Rev-42/2024 proizlazi da je odgovor na pitanje zbog kojeg je dopuštena revizija, a to jer „Ima li deponent javnobilježničkog pologa prava koja pripadaju izlučnim vjerovnicima u stečajnom postupku?“ da „Deponent javnobilježničkog pologa ima sva prava koja pripadaju izlučnim vjerovnicima u stečajnom postupku.“

11. Naime, sporni iznos koji je tužitelj položio na čuvanje kod javne bilježnice Katice Valić, a koji je položen na otvoren račun za posebne namjene kojega je javna bilježnica uplatila kod tuženika, ne predstavlja, u strogo formalnom smislu, izlučno pravo u smislu odredbe čl. 79. Stečajnog zakona („Narodne novine“ broj: 44/96, 161/98, 29/99, 129/00, 123/03, 197/03, 187/04, 82/06 i 116/10; dalj: SZ).

12. Međutim, s obzirom na odredbe Zakon o javnom bilježništvu („Narodne novine“ broj: 73/93, 29/94, 162/98, 16/07 i 75/09; dalje: ZJB) valja reći sljedeće: Javni bilježnik je dužan preuzeti novac i vrijednosne papire od stranke i iste čuvati odvojeno od svog novca i vrijednosnih papira, u posebnom omotu, na kojemu će napisati predmet i ime stranke, a novac koji mu je povjeren javni bilježnik može čuvati i na posebnom računu kod banke ili druge financijske organizacije za osnivanje i vođenje za kojega vrijede posebni propisi i uvjeti (čl. 111. st. 1. ZJB-a). Prema odredbama čl. 59. st. 2. Javnobilježničkog poslovnika („Narodne novine“ broj: 38/94, 82/94 i 37/96; dalje: JBP) javni bilježnik u pravilu neće primati uplate gotovog novca neposredno od stranaka, već će ih upućivati da uplatu izvrše na njegov poseban račun za druge osobe. U čl. 65. st. 1. i 2. JBP-a propisano je da će gotovinu koja je predana kao plog javni bilježnik u pravilu čuvati na svom posebnom računu za druge osobe u banci, s tim da će javni bilježnik čuvati gotovinu u svojoj blagajni samo ako gotovinu koju je primio neposredno od stranke ili poštom treba odmah isplatiti.

13. Javnobilježnički plog prema odredbi čl. 113. ZJB-a ima učinak sudskog pologa, pri čemu se rečene odredbe primjenjuju na odgovarajući način i u slučaju u kojemu javni bilježnik kao sudski povjerenik preuzme ostavinske isprave, novac, vrijednosne papire ili dragocjenosti. Prema odredbama čl. 9. st. 1. u to vrijeme važećeg i za odlučivanje u ovom sporu mjerodavnog Pravilnika o financijskom i

materijalnom poslovanju općinskih, okružnih i privrednih sudova sa strankama i naplati novčanih kazna, troškova krivičnog postupka i oduzete imovinske koristi - novčano i materijalno poslovanje sa strankama („Narodne novine“ broj 9/75 i 3/94; dalje: Pravilnik), sud u pravilu ne prima uplatu gotovine neposredno od stranke već upućuje stranke da uplatu izvrše preko računa suda, dok prema čl. 17. st. 1. navedenog Pravilnika, gotovinu koja je predana sudu kao polog, sud u pravilu čuva na računu u banci. Osoba kojoj je povjereno čuvanje sudskog pologa može izdati polog određenom korisniku samo na temelju rješenja suda ili kako je u rješenju određeno, a sve temeljem čl. 23. st. 1. Pravilnika (sada u čl. 19. st. 1. Pravilnika o financijsko materijalnom poslovanju sudova sa strankama, „Narodne novine“ broj 58/16 i 154/22; dalje: Pravilnik o financijskom poslovanju).

14. Sukladno odredbi čl. 113. st. 1. ZJB-a polog učinjen kod javnog bilježnika ima učinak sudskog pologa, a prema odredbi sada važećeg čl. 14. Pravilnika o financijskom poslovanju novac koji je predan sudu kao polog u pravilu se čuva na računu u banci. Obzirom na sve navedeno, javnobilježnički polog je po specijalnoj i kogentnoj zakonskoj odredbi izjednačen sa sudskim pologom i stoga novac koji je na takav način položen kao sudski ili javnobilježnički polog na računu kod banke ne postaje novac banke i ona njime ne može samostalno raspolagati već isključivo po nalogu suda ili javnog bilježnika. To je i nadalje imovina odnosno novac polagatelja pologa i ne radi se o imovini suda ili javnog bilježnika, a niti o imovini banke. Takav novac iz pologa ne može biti predmetom ovrhe koja bi se vodila protiv javnog bilježnika ili banke, a niti ulazi u stečajnu masu stečajnog dužnika banke kod koje je otvoren račun javnog bilježnika u svrhu polaganja javnobilježničkih pologa.

15. Stoga se ne radi o novčanom pologu u smislu odredbe čl. 990. st. 2. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05, 41/08 i 125/11; dalje: ZOO/05) i gdje banka u trenutku polaganja ugovorene svote stječe pravo raspolagati tom svotom.

16. Obzirom na navedeno, pravno je shvaćanje i ovoga suda da javnobilježnički polog nije novčani polog kod banke iz čl. 990. ZOO/05, već je prema posebnim zakonskim odredbama novčani polog s učincima sudskog pologa što ga jasno određuje i razlučuje u odnosu na imovinu banke i javnog bilježnika. Isto tako, kako je već rečeno, javnobilježnički polog ne spada u stečajnu masu, analogno odredbama čl. 79. SZ-a gdje osoba koja na temelju kojeg svog stvarnoga ili osobnog prava može dokazati da neki predmet ne spada u stečajnu masu i nije stečajni vjerovnik. Iako se ne radi u konkretnom slučaju o strogo formalno gledajući izlučnom pravu, javnobilježnički polog koji je javni bilježnik položio na račun kod banke ima sva obilježja izlučnog prava, odnosno osoba koja je zasnovala javnobilježnički polog ima pravo zatražiti isplatu iznosa javnobilježničkog pologa izravno od banke kod koje se polog nalazi na računu otvorenom u te svrhe.

17. Stoga je osnovan tužbeni zahtjev za isplatu iznosa od 1.109.562,68 EUR / 8.360.000,00 kn pa je sukladno odredbi čl. 373. ZPP-a valjalo preinačiti pobijanu presudu, prihvatiti tužbeni zahtjev i odlučiti kao u točki 1. izreke ove odluke.

18. S obzirom da je tužitelj u konačnici uspio sa zahtjevom za isplatu iznosa od 1.109.562,68 EUR / 8.360.000,00 kn, sukladno odredbi čl. 154. st. 1. i čl. 155. ZPP-a, ima pravo na naknadu troškova postupka za parnične radnje poduzete po punomoćniku, odvjetniku.

19. Sukladno troškovniku tužitelju valja dosuditi sljedeće troškove:

1. sastav tužbe od 4. ožujka 2016., po Tbr. 7. toč. 1. Tarife u iznosu od 8.733,16 EUR,
2. zastupanje na ročištu 16. lipnja 2016. po Tbr. 9. toč. 1. Tarife u iznosu od 8.733,16 EUR,
3. zastupanje na ročištu 17. rujna 2016. po Tbr. 9. toč. 1. Tarife u iznosu od 8.733,16 EUR,
4. zastupanje na ročištu 27. rujna 2016. po Tbr. 9. toč. 3. Tarife u iznosu od 66,36 EUR,
5. trošak poreza u iznosu od 6.566,46 EUR,
6. trošak sudskih pristojbi na tužbu (663,61 EUR), presudu (663,61 EUR), žalbu (1.327,23 EUR) i reviziju (663,61 EUR), ili ukupno iznos od 36.150,39 EUR. Kamate na parnični trošak dosuđene su na temelju odredbe čl. 30. st. 3. Ovršnog zakona.

20. Stoga je odlučeno kao u točki 2. izreke ove odluke.

Zagreb, 29. listopada 2024.

Predsjednik vijeća
Dubravka Zubović

Broj zapisa: **9-3086e-03bb4**

Kontrolni broj: **028b4-faf3a-42e57**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=Dubravka Zubović, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.